

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

1139 Budapest, Teve u. 4-6.
1903 Budapest, Pf.: 314/15.
Tel: (06-1) 443-5573 Fax: (06-1) 443-5733
BM: 33-104, 33-140 BM Fax: 33-133
E-mail: orfkvezeto@ork.police.hu

Szám: 13847- /2009. RP.

Tárgy: alapvető jogot sértő rendőri intézkedés elleni panasz elbírálása

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva a panaszossal szemben foganatosított rendőri intézkedés ellen benyújtott panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) 263/2009. (IX. 9.) számú állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. §-ának (1) bekezdése a) pontjára, valamint 109. §-ának (3) bekezdésére – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságra – a Fővárosi Bíróságnak címezve – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a Fővárosi Bírósághoz közvetlenül is be lehet nyújtani. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése, 326.§ (7) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Budapesti Rendőr-főkapitányság
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

A panaszos panaszában leírja, hogy 2009. április 5-én egy civil szervezet által rendezett demonstráció után egy körülbelül 30 fős társasággal elindult a Budapest, V. kerületi Kossuth térre, az ott bejelentett tüntetésre. A Szabadság téren a Szovjet emlékművet körülvevő kordon mellett haladtak el éppen, amikor a Magyar Televízió Zoltán utcai sarkától egy körülbelül 20 fős készenléti rendőri egység minden előzetes ok és felszólítás nélkül feléjük kezdett rohanni. Néhányan látva, hogy "megint egy okatlan és törvénytelen rendőri intézkedés következik" előre futottak, a többség azonban megtorpant, majd újra elindult. Ekkor ért oda a panaszoshoz a rendőri egység, őt lendületből fellökték, és paprika spray-vel közvetlen közelről lefújták. A barátja segítette fel, ő hívott mentőt is, akik ellátták. A rendőrök a továbbiakban nem intézkedtek velük szemben, hiszen erre nem is adtak okot. A tömeg hátrálva, az emlékművet jobbról megkerülve tovább tudott haladni. A panaszos számára a rendőri eljárás egy törvénytelen megfélemlítő akciónak tűnt. A paprika spray következtében körülbelül 10 percig nem látott, a mentőben pedig körülbelül 20 percet töltött el, csak ezt követően tudott továbbmenni. A spray hatóanyaga még másnap este is többszöri mosakodás ellenére marta a panaszos nyakát és arcát, az eséstől pedig kék-zöld foltok borították a testét, amiről láttelep is készült. Az esetet megörökítő videofelvétel az egyik rádió honlapján is elérhető.

A panaszos a panaszában a következőket sérelmezi:

- a rendőr Őt szándékosan lökte fel, aminek következtében zúzódásokat szenvedett,
- minden ok nélkül vegyi eszközt alkalmaztak vele szemben, melynek következtében 10 percig nem látott és fuldoklott is.

II.

Az eljárás során beszerzett iratok alapján az alábbi tények állapíthatók meg.

A Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) hivatalvezetőjének jelentése szerint a felvételen látható, hogy egy rendőri egység tagjai megkísérelnek futva egy csoport elé kerülni, akik szintén futva próbáltak átkelni a Szabadság téren. A rendőri egység a mozgó személyek baloldala felől érkezik, amikor a panaszos nekiszalad az egyik rendőrnek, majd látványosan a földre esik. A felvételen a rendőr mozgásán semmiféle olyan szándék nem látható, ami arra engedne következtetni, hogy szándékosan ütközik neki a panaszosnak. A rendőr mozgása egyenes volt, míg a panaszos a rendőr közvetlen közelében változtatott irányt. A panaszos irányváltás nélkül el tudott volna szaladni a rendőrök között. A felvételen az érintett rendőr védekezés képpen maga elé emeli a kezét, bal kezében egy paprika sprayszóró palackot, jobb kezében egy tonfát tart. A következő képsorokon már egy másik személy látható, de egy piros ruhás nő feltűnik a háttérben, amint valakik átkarolva elvezetik. Az, hogy a rendőrök bárkivel szemben paprika spray-t alkalmaztak volna, vagy hogy bárkit bántalmaztak volna, nem látható a felvételeken. A további felvételeken egy szónok látható a Kossuth téren, egy emelvényen, mellette a panaszos és egy másik személy, akiről a szónok azt mondja, hogy őket a rendőrök "össze-vissza lefújták és ütögették". Ekkor ezen a két

személyen nem látszott semmiféle, a paprika spray hatásmechanizmusára jellemző tünet, melyhez a jelentés zárójelben hozzáfűzi, hogy nem lehet tudni, hogy a felvétel e része mennyivel a történetek után került rögzítésre.

Az ügyvel kapcsolatban meghallgatásra került a panaszossal összeütköző rendőr zászlós is, aki 2009. április 05-én gyorsreagálású rendőri egység tagjaként teljesített szolgálatot. A nap folyamán azt az utasítást kapták, hogy jelenjenek meg a Szabadság téren, mivel feltehetően ott egy csoport akar áthaladni. Feladatuk az áthaladás megakadályozása volt. Kérkezésükkor a csoport tagjai szaladni kezdtek, a rendőrök szintén futni kezdtek, hogy elébük vágva intézkedés alá vonhassák őket. A zászlós az ütközéssel kapcsolatban azt nyilatkozta, hogy nem látta a teljes területet az általa viselt sisak miatt. A Szabadság téri emlékmű irányába tartott, amikor azt észlelte, hogy egy piros ruhás nő felé szalad. Reflexszerűen maga elé kapta a kezét, az egyikben tonfa, a másikban paprika spray volt. Amikor a panaszost észlelte, már nem tudott kitérni az irányából. A rendőr nyilatkozata szerint nem bántalmazott senkit és a csoport vezetőjeként „ilyen mozzanatot” egyetlen a helyszínen levő kollégájától sem látott.

Az intézkedésről készült videofelvétel tanúsága szerint a panaszos egyenes vonalú mozgást végzett, majd hirtelen irányt változtatott és további néhány lépést megtéve összeütközött a rendőrrel. A rendőr szintén futott, majd észlelve a panaszost, annak irányába fordul, felemeli kezét, ekkor a panaszos nekiütközik, a rendőr eltaszítja a panaszost magától, aki a földre zuhan. Később látható a háttérben, amint két civil személy a panaszost támogatva vezeti el a helyszín közeléből.

A rendelkezésre álló, mentőtiszt által készített esetlap (látlelet) szerint a mentők kiérkezésekor a panaszos egy padon ült, elmondása szerint a rendőrök lefújták gázspray-vel, ezért a szeme ég. A panaszoson külsérelmi nyom nem volt látható. A mentőtiszt megállapítása szerint a panaszos szeme erősen könnyezett, ezért a szemét steril fiziológiás sóoldattal kiöblítette, a további kezelést – lidocainos szemcseppet –, és a kórházba szállítást azonban a panaszos elutasította.

A Panasztestület a vizsgálata során kapcsolatba lépett a Budapesti Nyomozó Ügyészséggel (a továbbiakban: ügyészség) is, amely a Panasztestület rendelkezésére bocsátotta a panaszos feljelentése nyomán készült tanúvallomásokat.

Az egyik tanú elmondása szerint körülbelül 5-6 méterrel a panaszos mögött szaladt, és látta, amint a panaszost az egyik rendőr fellökte, aki emiatt nekiesett a Szovjet emlékművet védő kordonnak. Ezt követően ugyanez a rendőr lefújta a panaszost paprika spray-vel, aki emiatt percekig nem is látott, a későbbiekben pedig a Kossuth téri emelvényen állva is lehetett látni az arcán, hogy mennyire megviselt, ezt pedig az esés nem okozhatta. Azért kezdtek el futni a rendőrök felé, mert egy társuk azt mondta nekik.

Az ügyészség meghallgatta a panaszost is, aki tanúvallomásában a Testülethez eljuttatott panaszával megegyező – a fenti tanúvallomástól részben eltérő – tartalommal adta elő a történeteket. Az eltérés abban mutatkozik, hogy a panaszos szerint nem egyértelműen az Őt „fellökö” rendőr „fújta le”, hanem „a rendőrök”. Kérdésre válaszolva pedig közölte, hogy nem esett neki a kordonnak, mert attól egy kissé távolabb futott, amikor a rendőr fellökte.

Egy másik tanú vallomása szerint megpróbáltak elfutni a rendőrök elől, mert nem tudták, miért futnak feléjük. A panaszost az egyik rendőr fellökte, majd a mellette álló társa gázspray-vel lefújta, amiből a tanú arcába is jutott.

III.

A panasz, valamint a Panasztestület állásfoglalása és a rendelkezésre álló más okiratokra tekintettel döntésem alapjául az alábbi tényállást állapítottam meg.

A panaszos 2009. április 05-én egy civil szervezet által rendezett demonstráció után egy körülbelül 30 fős társasággal elindult a Budapest, V. kerület Kossuth térre, az ott bejelentett tüntetésre. A Szabadság téren a Szovjet emlékművet körülvevő kordon mellett haladtak el éppen, amikor a Magyar Televízió Zoltán utcai sarkától egy körülbelül 20 fős – az Szovjet emlékmű felé rohanó – készenléti rendőri egységet megpillantva át akartak szaladni előttük a Kossuth tér irányába. Ennek során a panaszos az egyik rendőr felé vette az irányt, aki az ütközés előtti pillanatokban észlelve a oda rohanó panaszost, felé fordult és reflexszerű mozdulattal az ütközéskor eltolta őt magától két kézzel, ami miatt a panaszos a földre esett. A panaszossal szemben rendőri intézkedésre nem került sor. A panaszos egy társa kíséretében távolabb ment az ütközés helyszínétől, ahol néhány perccel később egy mentőtiszt kb. 20 perc időtartamban ellátta, ami alatt a szemeit steril fiziológiás sóoldattal kiöblítették. Ezután a panaszos a további kezelést – lidocainos szemcseppet –, és a kórházba szállítást elutasítva a Kossuth térre távozott.

Figyelmen kívül hagytam a panaszos azon állítását, hogy vele szemben a rendőrök vegyi eszközt alkalmaztak, mivel az ellentmondásos tanúvallomások értékelése során nem állapítható meg a tényállás e része, és az eseményről készült videofelvétel sem támasztja alá azt az állítást, hogy a panaszossal szemben gázspray-t alkalmaztak.

A tényállás alapján megállapítható, hogy a panaszossal szemben rendőri intézkedésre nem került sor.

Mindezekre tekintettel a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

IV.

A határozat III. részében kifejtett indokok alapján – a vegyi eszköz használatával kapcsolatos álláspontom kivételével – a Panasztestület állásfoglalásával, és az abban kifejtett, a jelen eljárás tárgyát képező panaszra vonatkozó indokolással és következtetésekkel minden más tekintetben egyetértek.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény XII. fejezete;
- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 326. § (7) bekezdése, 330. § (2) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100.§ (1) bekezdés a) pontja valamint a 109. § (1) és (3) bekezdése;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 92. § (1) bekezdése, a 93/A § (7) és (9) bekezdései;

A Rendőrség hatásköre és illetékessége a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 92. § (1) bekezdésének, valamint a 93/A. § (7) bekezdésének a rendelkezésein alapul.

Budapest, 2009. október „ , „

Dr. Bencze József r. altábornagy